

Is de buxusmot op haar retour?

Kars Veling, De Vlinderstichting

In 2018 stond de buxusmot in de tuinvlindertelling van De Vlinderstichting in augustus op plaats 7. Er werden toen in de tuinen meer dan 4.000 exemplaren van deze exoot gemeld. Dit jaar stond de soort niet eens in de top 25, met nog geen 300 meldingen. Hoewel de buxusmot in augustus en september nog wel meer werd gezien, lijkt het er toch op dat er minder zijn dan in 2018.

De buxusmot (*Cydalima perspectalis*) komt uit Azië (Japan, Zuid-Korea, China). Vermoedelijk is deze nachtvlinder rond 2005 in Duitsland geïntroduceerd via import van buxus uit Azië. In 2007 werd hij voor het eerst in Nederland gesignaleerd. De eerste jaren was hij alleen in het westelijke rivierengebied aanwezig, maar inmiddels heeft hij zich flink uitgebreid. Vorig jaar, 2018, was de uitbreiding explosief en toen werden in alle provincies buxusmotten gezien, hoewel het zwaartepunt in het zuidelijke deel van Nederland viel. Grofweg ten zuiden van de lijn Alkmaar-Winterswijk. Dit jaar was de soort niet zo talrijk. Het aantal waarnemingen en het aantal kilometerhokken waarin buxusmotten werden gemeld nam licht af, maar het aantal gemelde individuen halveerde. Vooral in Noord-Brabant valt op dat veel plaatsen waar de soort de afgelopen jaren werd gemeld, geen recente meldingen hebben. We zien dat veel van de waarnemingen uit 2019 in de Randstad en in het noorden zijn gedaan. In het noorden is de dichtheid wel lager dan in het zuiden, maar dat heeft ook te maken met het feit dat tuinen, en dus ook buxus, daar dunner gezaaid zijn.

Dat de soort in het zuiden achteruit zou gaan was wel verwacht, want de rupsen zijn gespecialiseerd op buxus. Na de grote uitbreiding vorig jaar, toen veel buxusstruiken helemaal door rupsen werden kaalgevreten, is deze struik op veel plekken verwijderd en vervangen door andere soorten. Er is gewoon minder buxus aanwezig en de buxusmot heeft daarmee haar eigen voortbestaan op het spel gezet. Ook zien we dat steeds meer andere dieren de rups van de buxusmot als voedsel hebben ontdekt. Vooral vogels zijn geduchte rupseneters en ook dit zal hebben meegewerkt aan deze stabilisatie. Of de 'plaag' van deze invasieve exoot nu over is, kan nog niet gezegd worden. Uw waarnemingen blijven dan ook zeer welkom.



Foto 1: De meeste buxusmotten zijn wit met een donkere rand.

Foto 2: Ongeveer een op de tien buxusmotten is van de bruine vorm.

Foto 3: Buxusstruik die is gebruikt door de rupsen.

(Foto's: Kars Veling)



Kaartje: verspreiding buxusmot. Groen tot en met 2018, rood 2019

Grafiek 1. Aantal waarnemingen (blauw) en het aantal kilometerhokken (oranje) waarin de buxusmot is waargenomen per jaar. Grafiek 2: Aantal doorgegeven exemplaren per jaar. (Bron: NDFF)

